

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3564,Ogolnopolskie-obchody-70-rocznicy-agresji-sowieckiej-na-Polske-Bialystok-17-wrze.html>
12.04.2026, 01:02

Ogólnopolskie obchody 70. rocznicy agresji sowieckiej na Polskę - Białystok, 17 września 2009

17.09.2009

W dniu 17 września 2009 r. w Białymstoku odbyły się uroczyste obchody 70. rocznicy agresji sowieckiej na Polskę, w których uczestniczył prezes IPN dr hab. Janusz Kurtyka. Od rana białostoccy harcerze kolportowali w centrum miasta wydany przez IPN okolicznościowy reprint „Kurjera Wileńskiego” z 18 września 1939 r., informujący o wkroczeniu Sowieców. O godz. 17.00 prezes IPN wraz z dyrektorem Biura Lustracyjnego Jackiem Wygodą i zastępcą dyrektora Biura Edukacji Publicznej Agnieszką Rudzińską wziął udział w miejskich uroczystościach rocznicowych, podczas których kilkanaście organizacji kombatanckich przekazało miejscowym szkołom swoje sztandary. Następnie o godz. 17.30 w siedzibie Muzeum Podlaskiego (dawny białostocki ratusz) prezes IPN i prof. Janusz Cisek, dyrektor Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie podpisali umowę o współpracy przy powstaniu wirtualnego Muzeum Zbrodni Katyńskiej i uczestniczyli we wspólnej konferencji prasowej. Po konferencji prezes IPN wziął udział we mszy świętej celebrowanej w Archikatedrze Białostockiej przez metropolitę ks. abp. Edwarda Ozorowskiego. W nabożeństwie uczestniczyli m.in. ostatni Prezydent RP na Uchodźstwie Ryszard Kaczorowski, wojewoda podlaski Maciej Żywno, marszałek województwa Jarosław Dworzański i prezydent Białegostoku dr hab. Tadeusz Truskolaski. Po nabożeństwie zebrani przeszli na plac przed kinem „Ton”, gdzie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Sowiecka agresja 17 września 1939 r. na ziemiach Polski północno-wschodniej”, przygotowanej przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej w Białymstoku. Na wystawie zaprezentowano m.in. sowiecko-niemiecką współpracę we wrześniu 1939 r., tragiczny los osadników wojskowych, ochotników – obrońców Grodna, których symbolem stał się 13-letni Tadzio Jasiński, który zginął przywiązany do pancernia sowieckiego czołgu jako „żywa tarcza”. Dokonując otwarcia, prezes IPN powiedział m.in.: - Tu na Kresach, w Białymstoku, w Lublinie, w Przemyślu pamięć o okupacji sowieckiej jest o wiele bardziej wyrazista niż pamięć okupacji niemieckiej. Dlatego że ów pierwszy szok, szok kulturowy, cywilizacyjny lat 1939-1941 był wynikiem przede wszystkim tego, że oto nadszedł wróg, który nie tylko chciał nam zabrać wolność, chciał nam zabrać niepodległość, ale także chciał nam zabrać dusze”. Po otwarciu wystawy, w wypełnionym po brzegi kinie „Ton” zaprezentowano film „Liczył się tylko honor” w reżyserii Eugeniusza Szpakowskiego, zrealizowany z inicjatywy białostockiego oddziału IPN przez Telewizję Polonia. Przed filmem dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku dr hab. Cezary Kukło złożył szczególne podziękowania obecnej na pokazie Agnieszce Romaszewskiej-Guzy, która jako dyrektor TV Polonia podjęła decyzję o sfinansowaniu produkcji filmu. Po pokazie pracownicy IPN rozdawali widzom multimedialne wydawnictwo, zawierające elektroniczną wersję wystawy oraz płytę DVD z notacjami świadków historii, opowiadających o wkroczeniu Sowieców.

Uroczystości odbywały się pod honorowym patronatem Prezesa IPN, Wojewody Podlaskiego, Marszałka Województwa Podlaskiego i Prezydenta Białegostoku. Patronami medialnym przedsięwzięcia były: Polskie Radio Białystok, „Gazeta Współczesna”, Ośrodek Telewizji Polskiej w Białymstoku.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

1939
2009

17 WRZESNIA

70. ROCZNICA
SOWIECKIEJ AGRESJI
NA POLSKĘ

foto #1